

Met kleine stappen binnen het bestaande systeem zijn zowel dieren als veehouders niet geholpen. Er is een systeemverandering nodig. Dit zal niet alleen positieve effecten hebben voor dierenwelzijn, maar ook voor o.a. de klimaatcrisis, de biodiversiteitscrisis, de stikstofcrisis, de wooncrisis en het risico op zoonosen. Voor een win-win-situatie is een herontwerp van het landbouwsysteem nodig in plaats van veel investeringen met weinig resultaat. Het roer zal om moeten en hoe langer er wordt gewacht, hoe duurder dit uiteindelijk zal worden.

De intrinsieke waarde van het dier zou voorop moeten staan. Bij de huidige manier van dieren houden, gaat het om direct lijden, op enorm grote schaal. De aanpassingen in het voorgestelde Besluit voorzien niet in de oplossing hiervan. Nog steeds worden dieren aangepast aan het systeem, in plaats van het systeem aan de dieren. Een voorbeeld is dat wroeten een oerdrift van varkens is. Ook doen varkens van nature hun behoefte zo ver mogelijk van hun slaapplaats. De reukzin van varkens is ongeveer 2000 keer gevoeliger dan die van mensen. Het gebrek aan ruimte, frisse lucht en een passende ondergrond om het natuurlijke gedrag uit te kunnen oefenen is niet dierwaardig. De voorgestelde aanpassingen leiden niet tot het voorzien in de (basis)behoeften van varkens en andere dieren. Ik zie hiermee niet 'een leven dat het waard is om geleefd te worden' in de praktijk worden gebracht. Daarnaast ontbreken er diersoorten in het voorgestelde Beluit.

Ik ben oplossingsgericht van aard en doe graag enkele suggesties voor investeringen die wel tot een verbetering van het welzijn van dieren, het oplossen van bovengenoemde crises en perspectief voor veehouders leiden. Doordat deze twee routes het mogelijk maken om veel minder dieren te houden, kunnen voor de dieren die nog wel gehouden worden adequate welzijnswetten worden opgesteld die recht doen aan hun natuurlijke gedrag en behoeften.

- Investeren in kweekvleesboerderijen

De eerste Nederlandse kweekvleesboerderij is al in aantocht. Bestaande stallen kunnen eenvoudig volgezet worden met bioreactoren in plaats van met dieren. Boeren vormen een belangrijke schakel in de voedselketen en kunnen dat hiermee blijven. Boeren die hier al bij betrokken zijn, zijn enthousiast. Het biedt nieuwe en houdbare verdienmodellen en perspectief op de lange termijn. Het is een efficiëntere manier van vleesproductie.

Bron: [De eerste Nederlandse kweekvleesboerderij komt eraan: 'Hopelijk volgend jaar' - Change Inc.](#)

- Investeren in de eiwittransitie

Er gaan wereldwijd veel geproduceerde gewassen naar veevoer, waarvan uiteindelijk een klein gedeelte als dierlijke producten op ons bord belandt. Door direct plantaardig voedsel te eten, kunnen we de voedselketen verkorten en efficiënter omgaan met onze bronnen.

Bron: [De rol van veevoer in de wereldvoedselverdeling – Stichting Plenty Food Nederland](#)

Een initiatief als [The Transformation Project](#) laat succesverhalen van boeren zien dat de transitie hebben gemaakt van een veehouderij naar plantaardige landbouw. Ook [de Nieuwe Melkboer](#) in Nederland is hier een voorbeeld van.

Stappen richting een plantaardiger voedselsysteem leiden tot winst voor dieren, milieu, gezondheid en een rechtvaardigere voedselverdeling wereldwijd. Overheidsinvesteringen hierin hebben voor alle belanghebbenden veel meer effect dan kleine aanpassingen in het bestaande systeem.